

มหาวิทยาลัยรังสิต

รายละเอียดของรายวิชา

วิทยาลัย/คณะ วิทยาลัยดนตรี   ภาควิชา -
 หลักสูตร หลักสูตรดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

MUS 610   ดนตรีวิเคราะห์   3 (3-0-6)
 (Analytical Studies in Music)

วิชาบังคับร่วม -
 วิชาบังคับก่อน -

ภาคการศึกษา 1/2568
 กลุ่ม 01

ประเภทของวิชา ☐ วิชาปรับพื้นฐาน
☐ วิชาศึกษาทั่วไป
☒ วิชาเฉพาะ
☐ วิชาเลือกเสรี

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ ศ.ดร.วิบูลย์ ตระกูลชัย   อาจารย์ประจำ
 อาจารย์ผู้สอน ศ.ดร.วิบูลย์ ตระกูลชัย   ☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ
 สถานที่สอน ☒ ในที่ตั้ง ☐ นอกที่ตั้ง

สถานที่ติดต่อ ห้อง 202 วิทยาลัยดนตรี
 วันที่จัดทำ 15 สิงหาคม 2568

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ของรายวิชาและส่วนประกอบของรายวิชา

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

- 1) เพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจแนวคิดทางทฤษฎีดนตรีที่หลากหลาย และสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์บทประพันธ์ดนตรี
- 2) เพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้และความเข้าใจหลักการวิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆ ของบทเพลงสำคัญ
- 3) เพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้และความเข้าใจเทคนิคและวิธีการประพันธ์บทเพลงในยุคต่างๆ
- 4) เพื่อให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์งานประพันธ์ดนตรียุคต่างๆ

2. คำอธิบายรายวิชา

เทคนิคการวิเคราะห์งานประพันธ์ดนตรีในช่วงศตวรรษที่สิบแปดถึงศตวรรษที่ยี่สิบ การวิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆของบทเพลงสำคัญ เช่น จังหวะ เสียงประสาน หน่วยทำนองย่อย โครงสร้างพื้นฐาน และสังคีตลักษณ์ เป็นต้น

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

มี .....5.....ชั่วโมง/สัปดาห์

☒ e-mail : wbtrakuklhun@gmail.com

☐ Facebook :.....

☐ Line :.....

☐ อื่น ระบุ.....

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.2	มีระเบียบ วินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่องานของตนเองและสังคม	- กำหนดให้มีวัฒนธรรมองค์กร โดยเฉพาะภายในชั้นเรียน - ปลูกฝังระเบียบวินัย เช่น การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา แต่งกายอย่างเหมาะสม สุภาพ มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ประเมินจากการตรงเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความซื่อสัตย์ รับฟังและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

2. ความรู้

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.1	มีความรู้และความเข้าใจในทฤษฎี หลักการ วิธีการในสาขาวิชาชีพ	ใช้กระบวนการเรียนการสอนเน้นการแก้ปัญหา และการคิดวิเคราะห์ โดยมีหลักการทางทฤษฎีรองรับ และการปฏิบัติเพื่อให้เข้าใจองค์ความรู้ในวิชาชีพ นำไปประยุกต์ได้อย่างเหมาะสม สามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง	ประเมินความรู้จากผลงานนักศึกษา การแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ และกระบวนการคิดสร้างสรรค์ผลงานที่นำเสนออย่างถูกต้อง และเป็นระบบ รวมไปถึง

			ถึงข้อมูลที่นักศึกษาได้ ศึกษาค้นคว้าและ นำมาใช้อย่างเหมาะสม
2.2	สามารถวิเคราะห์ปัญหา เข้าใจ รวมทั้งประยุกต์ ความรู้ ทักษะ และการใช้ เครื่องมือที่เหมาะสมกับการ แก้ไขปัญหา	ใช้กระบวนการเรียนการสอนเน้น การแก้ปัญหา และการคิดวิเคราะห์ โดยมีหลักการทางทฤษฎีรองรับ และการปฏิบัติเพื่อให้เข้าใจองค์ ความรู้ในวิชาชีพ นำไปประยุกต์ได้ อย่างเหมาะสม สามารถศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง	ประเมินความรู้จาก ผลงานนักศึกษา การ แก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ และกระบวนการคิด สร้างสรรค์ผลงานที่ นำเสนออย่างถูกต้อง และเป็นระบบ รวมไปถึง ถึงข้อมูลที่นักศึกษาได้ ศึกษาค้นคว้าและ นำมาใช้อย่างเหมาะสม

3. ทักษะทางปัญญา

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3.1	สามารถคิดอย่างมี วิจารณญาณและอย่างเป็น ระบบ	ให้ความสำคัญในด้านกระบวนการ ค้นคว้า วิเคราะห์ เพื่อให้นักศึกษาได้ เข้าใจกระบวนการสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาในระหว่าง ขั้นตอนการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ	ประเมินจากผลงาน ของนักศึกษา และ ข้อมูลอ้างอิงในการ ทำงาน นักศึกษา สามารถรายงาน และ อภิปรายถึงการนำ ทฤษฎีต่างๆ มาใช้ รวมถึงการนำข้อมูลไป ใช้ได้อย่างสร้างสรรค์ ความสามารถในการ คิด วิเคราะห์ ตั้ง ข้อสังเกต และการ ตอบคำถามได้อย่าง สมเหตุสมผล
3.2	สามารถสืบค้น ตีความ และ ประเมินข้อมูลต่างๆ เพื่อใช้ ในการแก้ไขปัญหาอย่าง	ให้ความสำคัญในด้านกระบวนการ ค้นคว้า วิเคราะห์ เพื่อให้นักศึกษาได้ เข้าใจกระบวนการสร้างสรรค์	ประเมินจากผลงาน ของนักศึกษา และ ข้อมูลอ้างอิงในการ

	สร้างสรรค์	สามารถแก้ไขปัญหาในระหว่าง ขั้นตอนการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ	ทำงาน นักศึกษา สามารถรายงาน และ อภิปรายถึงการนำ ทฤษฎีต่างๆ มาใช้ รวมถึงการนำข้อมูลไป ใช้ได้อย่างสร้างสรรค์ ความสามารถในการ คิด วิเคราะห์ ตั้ง ข้อสังเกต และการ ตอบคำถามได้อย่าง สมเหตุสมผล

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล

6. ทักษะวิจัย

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล

7. ทักษะพลศึกษา

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	วันที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
1	18 สค 2568	- แนะนำรายวิชา - Review: Phrase, Sentence, Period, and Cadence	บรรยายและอภิปรายแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็นร่วมกัน	3	ศ.ดร.วิบูลย์ ตระกูลอุ้น
2-4	25 สค, 1 และ 8 กย 2568	Review: Formal Structure ในยุค Baroque, Classic, and Romantic; Binary, Rounded Binary, Ternary, Composite Ternary, Rondo, Sonata, and Sonata Rondo รวมถึง Concerto, Invention and Fugue	ตัวอย่างบทประพันธ์เพลง วิเคราะห์ บทเพลง บรรยายและอภิปราย แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกัน	9	ศ.ดร.วิบูลย์ ตระกูลอุ้น
5-7	15, 22 และ 29 กย 2568	Neo-Riemannian	ตัวอย่างบทประพันธ์เพลง วิเคราะห์ บทเพลง บรรยายและอภิปราย แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกัน	9	ศ.ดร.วิบูลย์ ตระกูลอุ้น
8	13 ตค 2568	นำเสนอผลงานของนักศึกษา	นศ นำเสนอบทวิเคราะห์ที่ได้ศึกษา จากบทความในวารสาร ประมาณ 10 นาที และถาม-ตอบ 5 นาที พร้อมทั้งเตรียมตัวอย่างบท ประพันธ์เพลงนั้น ๆ	3	ศ.ดร.วิบูลย์ ตระกูลอุ้น
9-10	20 และ 27 ตค 2568	Set Theory	ตัวอย่างบทประพันธ์เพลง วิเคราะห์ บทเพลง บรรยายและอภิปราย แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกัน	6	ศ.ดร.วิบูลย์ ตระกูลอุ้น
11-12	3 และ 10 พย 2568	Twelve-Tone System	ตัวอย่างบทประพันธ์เพลง วิเคราะห์ บทเพลง บรรยายและอภิปราย แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกัน	6	ศ.ดร.วิบูลย์ ตระกูลอุ้น
13-14	17 และ 24 พย 2568	Schenker's Theory (Introduction)	ตัวอย่างบทประพันธ์เพลง วิเคราะห์ บทเพลง บรรยายและอภิปราย แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกัน	6	ศ.ดร.วิบูลย์ ตระกูลอุ้น
15	1 ธค 2568	นำเสนอผลงานของนักศึกษา	นศ นำเสนอบทความวิเคราะห์ของ ตนเอง ประมาณ 10 นาที และ ถาม-ตอบ 5 นาที พร้อมทั้งเตรียม	3	ศ.ดร.วิบูลย์ ตระกูลอุ้น

สัปดาห์ ที่	วันที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
			ตัวอย่างบทประพันธ์เพลงนั้น ๆ		
รวม				45	

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1.2	การมีส่วนร่วมในการอภิปรายในชั้นเรียน	ทุกสัปดาห์	15%
1.2, 3.1	งานที่มอบหมาย	ตลอดภาคการศึกษา	15%
2.1, 2.2	Quizzes	สัปดาห์ที่ 5, 9, 11 และ 13	5%
2.1, 3.1	Listening Tests	สัปดาห์ที่ 5, 9, 11 และ 13	5%
1.2, 2.2, 3.2	Midterm Presentation	สัปดาห์ที่ 8	15%
2.2, 3.1	Final Presentation	สัปดาห์ที่ 15	5%
1.2, 2.2, 3.2	Final Paper (Academic Article)	สัปดาห์ที่ 15	20%
2.1, 2.2	Final Test (Analysis and Description)	สัปดาห์ที่ 16	20%

การตัดเกรด

A	=	90-100%	B+	=	85-89%	B	=	80-84%
C+	=	75-79%	C	=	70-74%	F	=	0-69%

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

Cadwallader, Allen, and Gagne, David. Analysis of Tonal Music: A Schenkerian Approach.

New York: Oxford University, 2011.

Cook, Nicholas. *A Guide to Musical Analysis*. New York: W.W. Norton & Company, 1987.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร .*การประพันธ์เพลงร่วมสมัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2552.

วิบูลย์ ตระกูลชัย. *ดนตรีศตวรรษที่ 20*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558.

———. *ดนตรีศตวรรษที่ 20: แนวคิดพื้นฐานทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2559.

Caplin, William E. *Classic Form: A Theory of Formal Functions for the Instrumental Music of Haydn, Mozart, and Beethoven*. New York: Oxford University, 1998.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

Gauldin, Robert. *Harmonic Practice in Tonal Music*. 2nded. New York: W.W. Norton & Company, 2004.

Kostka, Stefan. *Materials and Techniques of Twentieth-Century Music*. 3rded. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 2006.

Kostka, Stefan, and Payne Dorothy. *Tonal Harmony with an Introduction to Twentieth-Century Music*. 6thed. Boston: McGraw-Hill, 2008.

Pankhurst, Tom. *Schenker Guide: A Brief Handbook and Website for Schenkerian Analysis*. New York: Routledge, 2008.

Roig-Francoli, Miguel A. *Harmony in Context*. 2nded. New York: McGraw-Hill, 2011.

———. *Understanding Post-Tonal Music*. New York: McGraw-Hill, 2008.

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- แบบประเมินการเรียนการสอนโดยนักศึกษา
- ให้นักศึกษาแสดงข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลเสนอแนะ

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- ประเมินการสอนโดยนักศึกษาภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง
- การสังเกตการณ์และประเมินการสอนโดยอาจารย์ท่านอื่นจำนวน 2 ท่าน โดยที่อาจารย์ผู้เข้า

สังเกตการณ์สอนมาจากคณบดีเป็นผู้เลือก 1 ท่าน และอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้เลือก 1 ท่าน

3. การปรับปรุงการสอน

- นำผลการประเมิน และข้อคิดเห็นของนักศึกษามาใช้ในการพิจารณาปรับปรุงการสอน
- นำผลการประเมิน และข้อคิดเห็นของอาจารย์ผู้เข้าสังเกตการณ์สอนมาใช้ในการพิจารณาปรับปรุงการ

สอน

- นำคำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ จากคณะกรรมการวิชาการวิทยาลัยดนตรี มาใช้ในการพิจารณา
- จัดทำสัมมนาให้นักศึกษาเข้ามาซักถามข้อสงสัยและร่วมกันวิเคราะห์และวิจารณ์

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ☐ สัมภาษณ์นักศึกษา .....
- ☒ การสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา.....
- ☒ การตรวจสอบการให้คะแนนและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา.....
- ☐ การประเมินความรู้รอบยอดโดยการทดสอบ.....
- ☐ รายงานผลการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในแต่ละด้าน.....
- ☐ แบบสำรวจ/แบบสอบถาม.....
- ☒ อื่นๆ ระบุ ผู้อำนวยการหลักสูตรดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต และคณะกรรมการวิชาการของ
วิทยาลัยดนตรี ตรวจสอบวิธีการประเมิน และผลการประเมินการเรียนรู้ของ
นักศึกษา

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- ปรับปรุงรายวิชาทุก 2 ปี หรือตามข้อเสนอแนะและการปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชาในหัวข้อ 6.3 และ 6.4

สงวนลิขสิทธิ์ 2568 © ศ.ดร.วิบูลย์ ตระกูลฐาน